

Sygn. akt V CSK 261/21

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa M. K. i Z. K.
przeciwko [...] Bank Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 listopada 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 22 października 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego Sądowi Apelacyjnemu w [...].**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 22 października 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...), w sprawie z powództwa M. K. i Z. K. przeciwko S. Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę i ustalenie, na skutek apelacji strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 13 grudnia 2019 r. uchylił zaskarżony wyrok w punkcie III i V i sprawę w tym zakresie przekazał do ponownego rozpoznania (pkt 1) oraz oddalił apelację w pozostałej części (pkt 2).

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wniosła pozwana, zaskarżając wyrok w zakresie punktu drugiego. Zarzuciła naruszenie art. 385 k.p.c. oraz art. 385¹ § 2 w zw. z art. 385¹ § 1 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

4. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podawała, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna z uwagi na to, że treść wyroku Sądu Apelacyjnego nie odpowiada zamiarowi wyrażonemu w uzasadnieniu zapadłego orzeczenia, przez co Sąd drugiej instancji oczywiście naruszył art. 385 k.p.c. Z ostrożności procesowej skarżąca podała również, że rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w przedmiocie oddalenia apelacji pozwanego od pkt II wyroku Sądu Okręgowego w W. z 13 grudnia 2019 r. jest oczywiście sprzeczne z art. 385¹ § 2 w zw. z art. 385¹ § 1 k.c.

5. Dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14; postanowienie Sądu Najwyższego z 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15; postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2018 r., I CSK 725/17;

postanowienie Sądu Najwyższego z 5 kwietnia 2019 r., IV CSK 412/18). Nie wystarcza przy tym oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, jeżeli nie spowodowało ono wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi zatem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/05).

6. Skarżąca nie przedstawiła przekonujących argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Powołując się na oczywiste naruszenie art. 385¹ § 2 w zw. z art. 385¹ § 1 k.c., skarżąca ograniczyła się do podania, że zarzut ten jest oczywiście zasadny wobec rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, że postanowienie dotyczące podania w harmonogramie spłat informacji o kwocie kredytu w CHF jest bezskuteczne wobec powodów, podczas gdy nie zostało ono ocenione przez Sąd Apelacyjny jako abuzywne. Skarga kasacyjna - w ramach wniosku o przyjęcie do rozpoznania wraz z uzasadnieniem - nie zawiera jednak szerszej augmentacji zmierzającej do wykazania, że wskazane naruszenie ma charakter kwalifikowany, widoczny bez potrzeby dokonania głębszej analizy i prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżąca w istocie jedynie prezentuje własną ocenę rozstrzygnięcia, nie przedstawia jednak konkretnych, juredycznych argumentów świadczących o tym, że poglądy wyrażone przez Sąd Apelacyjny są nietrafne i w jakim zakresie. Nie pozwala to na przyjęcie, że pozwana wykazała przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

O oczywistej zasadności skargi nie świadczy również zarzut naruszenia art. 385 k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że art. 385 i 386 k.p.c. są adresowane do sądu drugiej instancji i nie mogą stanowić samodzielnej podstawy skargi kasacyjnej (wyroki Sądu Najwyższego: z 2 lipca 2009 r., V CSK 481/08, z 29 października 2010 r., I CSK 699/09, z 17 listopada 2010 r., I CSK 75/10). Do naruszenia tych przepisów dochodzi, jeżeli sąd drugiej instancji uwzględnia apelację bezzasadną, oddala apelację zasadną lub błędnie

nie uwzględnia apelacji i nie dokonuje zmiany zaskarżonego wyroku. Do oceny prawidłowości rozstrzygnięcia nie jest wystarczające twierdzenie strony o jego wadliwości, ale konieczna jest analiza prawidłowości zastosowania przez ten sąd przepisów prawa materialnego lub prawa procesowego. Uwzględnienie zarzutu naruszenia art. 385 i art. 386 k.p.c. możliwe jest zatem w razie uznania, że uzasadnione są inne, podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty, a w konsekwencji właściwa jest ocena, iż sąd drugiej instancji błędnie ocenił zasadność apelacji (wyrok Sądu Najwyższego z 26 lutego 2020 r., V CSK 59/18).

Skarżąca sformułowała zarzut kwalifikowanego naruszenia art. 385 k.p.c. jako samodzielną podstawę mającą świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Podała, że treść wyroku Sądu Apelacyjnego nie odpowiada wywodom zawartym w uzasadnieniu orzeczenia. Nie połączyła jednak przytoczonej podstawy z wskazaniem naruszenia prawa procesowego lub materialnego, które prowadziło do sytuacji, w której Sąd drugiej instancji powinien uwzględnić apelację strony pozwanej, a tego nie uczynił. Jak wyjaśniono wyżej, taka argumentacja jest niewystarczająca, zarzut naruszenia art. 385 k.p.c. nie może bowiem stanowić samodzielnej podstawy skargi kasacyjnej, samodzielne powołanie się więc na jego obrazę nie można świadczyć o oczywistej zasadności skargi w rozumieniu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

7. Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

ke